

GAUDEAMUS

Profesor Bejček sedmdesátiletý

V sobotu 15. října oslavil sedmdesáté narozeniny boskovický rodák *profesor JUDr. Josef Bejček, CSc.*, jedna z profilujících osobností vědecké úrovně Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, se kterou je spjat přes půlstoletí.

Právnická studia ukončil *Josef Bejček* na brněnské právnické fakultě s výborným prospěchem v roce 1976. Jisté to byla také mimořádná osobnost *profesora Hajna*, jeho povaha, esprit a rozhled, co jubilanta přivedlo k zájmu o působení na katedře hospodářského práva pod *Hajnovým* vedením. Svůj vztah k *Petru Hajnovi* dával *Bejček* opakovaně najevo, kromě jiného i na stránkách našeho časopisu (*Právník*, 2005, roč. CXLIV, s. 768 a násl.). Do práce katedry se *Bejček* zapojil už v posledním roce svého studia. Krátce poté, co *Bejček* v roce 1978 získal titul doktora práv, zaznamenal *Právník* (1979, roč. CXVIII, s. 1090) poprvé jubilantův literární výstup v podobě příspěvku zaměřeného na příčiny různosti stanovisek k podstatě a kritériím efektivnosti právní regulace, jenž byl zařazen do *Sborníku prací učitelů právnické fakulty v Brně*.

Standard vědecké přípravy na vypracování disertace a na obhajobu vědeckého titulu vyžadoval rovněž v oněch dobách zvýšenou literární aktivitu. Tím spíše to platilo, pokud byl školitelem kandidáta *profesor Hajn* „s pochopením pro potřeby a zájmy spolupracovníků, nicméně s nepochopením pro malý výkon a nízkou kvalitu práce,“ jak to o něm *Bejček* po letech napsal. Tak se mimo jiné i v *Právníku* začaly v letech 1982 a 1983 objevovat *Bejčkovy* příspěvky zaměřené na problematiku odpovědnosti nebo na možnosti využití výpočetní techniky a automatizace při právních jednáních a rozhodování hospodářských organizací a při řízení ekonomiky. Práci nazvanou *Hospodářské právo a hospodářské rozhodování* obhájil *Bejček* na Právnické fakultě Univerzity Karlovy 3. května 1984, a získal tak titul kandidáta věd (*Právník*, 1984, roč. CXXIII, s. 1135 a násl.). Jeho kandidátská disertační práce vyšla po čase tiskem (UJEP: Brno, 1987). Pro *Právníka* publikaci recenzoval *Viktor Knapp*, ocenil ji jako „*dílo pozoruhodné vědecké úrovně*“ (*Právník*, 1988, roč. CXXVII, s. 1026).

V roce 1990 jmenoval ministr školství jubilanta docentem hospodářského práva. Téhož roku spatřila světlo světa kniha *Dodávky výpočetní techniky a výpočetních prací* (SNTL: Praha), kterou *Josef Bejček* napsal společně s *Karlem Markem*.

S rokem 1990 se mnohé změnilo. Ve stínu dalších událostí zacházelo dosavadní hospodářské právo na úbytě, jsouc nahrazováno právem obchodním. *Bejček* se s proměnou paradigmatu právní úpravy se ctí vyrovnal knihou *Obchodní závazky* pojednávající obecnou část obchodních obligací a obchodní koupi. Publikace z roku 1993 vynikla mezi tehdejšími literárními výstupy a zakrátko se dočkala i druhého vydání, aktualizovaného a rozšířeného o pět desítek stran. Autor v něm reagoval na změny v právní úpravě i na ohlasy a diskuse. Současně v předmluvě naznačil, že není nakloněn měnit názory pod tlakem a bez vlastního přesvědčení, zdůrazniv, že v některých případech setrvává „*na svých oblíbených omylech*“ a že je hájí s rozšířenou argumentací. Pro *Právníka* recenzoval první vydání spisu *Eliáš* (1993, roč. CXXII, s. 718 a násl.), druhé *Knapp* (1995, roč. CXXXIV, s. 615), přičemž oba ocenili mimo jiné jubilantovu způsobilost jít vědecky vlastní cestou.

Nedlouho poté dolehly na *Bejčka* poněkud jiné akademické úkoly, než bylo dosavadní vědecké bádání. Jak o tom náš časopis přinesl zprávu (1995, roč. CXXXIV, s. 507), byl 28. března 1995 zvolen děkanem Právnické fakulty Masarykovy univerzity. V jejím čele stál ve dvou funkčních obdobích (1995 až 2001). Pod jeho vedením se zvýšilo formální i neformální uznání fakulty, škola se stala náročnější, což se odrazilo mj. i na úrovni jejích absolventů. *Bejček* se zasloužil o nastartování trendu, v němž fakulta stále pokračuje. Četné povinnosti spojené s řízením akademické instituce a nezbytnou administrativou a byrokracií *Bejčka* přirozeně odváděly od vědecké práce. Za vedení fakulty se nemohl naplno věnovat svému oboru. Přesto vydal ještě v roce 1995 systematicky zpracované *Kartelové právo*, které příznivě recenzoval *Viktor Knapp* (*Právník*, 1995, roč. CXXXIV, s. 1237). Následujícího roku se úspěšně habilitoval v oboru obchodního práva, rovněž vytvořil rozsáhlou monografii *Existenční ochrana konkurence* (MU: Brno, 1996). Také tento spis byl v *Právniku* (1997, roč. CXXXVI, s. 443 a násl.) obsáhle recenzován *Karlem Eliášem* jako dílo po mnoha stránkách objemné a hodné pozornosti. Jako nezpochybnitelná vědecká osobnost fakulty byl *Bejček* v roce 1998 jmenován profesorem obchodního práva.

Ukončiv děkanskou funkci, jak to sám v rozhovoru pro studentský časopis *Octopus* zhodnotil, „již notně obnošen,“ se *Josef Bejček* manažerských úkolů zcela nezbavil, protože na své *alma mater* převzal po *Petru Hajnovi* hned v roce 2001 vedení katedry obchodního práva. V jejím čele stál až do roku 2019, kdy vedení pracoviště předal *Josefu Kotáskovi*. Přibývajících léta *Bejčkovi* zájem o jeho obor neubrala. Neodráží se to jen v jeho publikační činnosti dokumentované četnými články a studiemi v tuzemsku i mimo ně. Z jeho větších prací zmiňme alespoň knihy *Soutěžní politika a fúze v evropském kontextu* (2010) a *Smluvní svoboda a ochrana slabšího obchodníka* (2015) nebo společně s *Josefem Šilhánem* zpracované *Obchodní smlouvy. Závazky v podnikání* (2016), všechny vydané, jak je pro jubilanta typické, v Brně Masarykovou univerzitou.

Bejčkovo zjevné sepětí s Brnem a s jeho univerzitou ovšem neznamená, že by se jubilant na své fakultě a univerzitě uzavřel. Opak dokládají jeho zahraniční aktivity, členství v mezinárodních akreditačních komisích i v mezinárodních organizacích zaměřených na soutěžní právo, účast na konferencích, stáže a přednášková činnost nejen v Evropě (Aix-en-Provence, Berlín, Budapešť, Curych, Mnichov, Poznaň, Vídeň, Würzburg aj.), ale i v USA (Atlanta, New York, Washington). Dokládá to rovněž jubilantův přínos k internacionalizaci fakulty, o niž se zasloužil jako fakultní koordinátor v letech 2001 až 2011. *Profesor Bejček* je typický akademik, není však pouhý akademik. Známý jsou jeho sepětí s právní praxí a spolupráce s různými institucemi a orgány činnými na tomto poli. Za mnohé uvedme Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který vloni jubilantovu činnost ocenil Medailí ÚOHS za přínos hospodářské soutěži a veřejnému zadávání. Ocenění se přiřazuje k řadě dalších medailí, čestných uznání a cen, jichž se *Bejčkovi* dostalo.

Jubilant je přispěvatelem časopisu *Právník* třicet let. Od publikace prvního *Bejčkova* textu na stránkách *Právníka* zaměřeného na problémy teorie hospodářského práva (1982, roč. CXXXI, s. 144 a násl.) do zatím poslední stati nazvané *Chytré protiprávní „chytré“ smlouvy* (2020, roč. CLIX, s. 377 a násl.) se toho v právu i ve společnosti mnohé změnilo. Přes dvě desítky dalších *Bejčkových* příspěvků našemu časopisu odrážejí tyto změny, v mnoha z nich se autor k řešeným otázkám postavil koncepčně a s nadhledem, vtisknuv jim trvalou hodnotu a inspiraci překračující krátký život legislativních proměn.

Sedmdesát let je v životě člověka dlouhá doba a jejich dovršení zakládá důvod k oslavě v rodinném kruhu a také k setkání s přáteli a spolupracovníky, jaké se u příležitosti jubileantových narozenin uskutečnilo 18. října v brněnské restauraci *Tivoli*. Je to také důvod k ohlédnutí. *Profesor Josef Bejček* se jistě může ohlížet na výsledky své práce s uspokojením.

Redakce *Právníka* ráda přeje *profesoru Josefu Bejčkovi* další dlouhá léta, jejich spokojené prožívání ve zdraví, nevysychající invenci a vůbec všechno dobré.